

St. Anna Ziekenhuis

Vrijheids Beperkende Interventies (VBI)

WWW.ST-ANNA.NL

ONDERDEEL VAN
ST. ANNA
ZORGGROEP

| bijzonder betrokken |

Inleiding

Deze folder is bedoeld voor familieleden, partners en naasten van patiënten, waarbij het noodzakelijk is vrijheids beperkende interventies toe te passen. Met behulp van deze folder wil het St. Anna Ziekenhuis u op de hoogte stellen over de vrijheids beperkende interventies.

Vanwege de leesbaarheid wordt in deze folder de term 'familieid' gebruikt. Hiermee wordt ook 'partner' of 'vriend(in)' bedoeld. Daar waar 'hij' staat, kunt u uiteraard ook 'zij' lezen.

Wat zijn vrijheids beperkend interventies

Vrijheidsbeperkende interventies, ook wel fixeren genoemd, zijn maatregelen die beperkende gevolgen hebben voor de individuele bewegingsvrijheid van de patiënt.

Vrijheidsbeperkende interventies hebben als doel:

- Het voorkomen van lichamelijk of geestelijk letsel bij de patiënt en/of de omgeving.
- Het beschermen van de patiënt, medepatiënten, naasten en medewerkers.
- Het kunnen vervolgen van de afgesproken medische behandeling.

Binnen het St. Anna Ziekenhuis worden vrijheidsbeperkende interventies volgens vaste richtlijnen uitgevoerd. De handeling wordt uitgevoerd door zorgverleners die zijn opgeleid om op een verantwoorde en veilige manier te werken met vrijheidsbeperkende interventies.

Wanneer en waarom worden vrijheidsbeperkende interventies toegepast

Soms is het nodig om een patiënt te beperken in zijn bewegingsvrijheid, om op deze manier de patiënt te beschermen tegen risico's en gevaar die het gevolg kunnen zijn van het gedrag van de patiënt.

Vaak is dit gedrag het gevolg van een acute verwardheid en/of onrust, die optreedt door een lichamelijke ziekte, narcose, wijziging van medicatie en/of de behandeling. Deze onrust en/of verwardheid is meestal tijdelijk.

Het ontstaan van acute verwardheid wordt ook wel een 'delier' genoemd.

Het St. Anna Ziekenhuis heeft ook hier een folder over.

Hier kunt u altijd naar vragen bij de verpleegkundige van de afdeling.

Het toepassen van vrijheidsbeperkende interventies bij uw familielid kan zijn gedaan vanuit verschillende overwegingen, voorbeelden hiervan zijn:

- Veiligheid voor uw familielid.
Uw familielid kan een gevaar zijn voor zichzelf, bijvoorbeeld als hij niet goed kan lopen en een groot risico loopt om te vallen.
- Veiligheid voor anderen.
Uw familielid kan zich agressief gedragen ten opzichte van andere patiënten, familieleden, hulpverleners enzovoort.
- Bevorderen herstel.
Het gedrag van uw familielid kan zijn herstel belemmeren, bijvoorbeeld doordat uw familielid zelf zijn infuus of katheter verwijdert.

Wanneer worden vrijheids beperkende interventies beëindigd

De behandelde arts van uw familielid en het verpleegkundige team bespreken dagelijks of het noodzakelijk is om de vrijheidsbeperkende interventies voort te zetten. Indien dit niet meer noodzakelijk is, of er een ander alternatief wordt gevonden, wordt de vrijheidsbeperkende interventie gestopt.

Risico's en controles

De toepassing van vrijheidsbeperkende interventies brengt risico's met zich mee. Uw familielid wordt namelijk beperkt in zijn bewegingsvrijheid. Binnen het St. Anna Ziekenhuis wordt extra aandacht besteed aan:

- Het voorkomen van doorligwonden (decubitus).
- Het voorkomen van verwondingen door de vrijheidsbeperkende middelen.
- Huidverzorging.
- Het zorgen voor voldoende opname van voeding en vocht.
- Het zorgen voor voldoende aandacht voor uitscheiding van ontlasting en urine.

Indien nodig wordt uw familielid geholpen met zijn dagelijkse levensbehoeften (wassen / eten / toiletteren en dergelijke). Verder wordt uw familielid goed geïnspecteerd op wondjes en wordt ervoor gezorgd dat uw familielid regelmatig een andere houding aanneemt, ter voorkoming van doorligplekken.

Toestemming voor de toepassing van vrijheids beperkende interventies

Voordat het besluit wordt genomen om uw familielid te beperken in zijn bewegingsvrijheid, worden alternatieven zorgvuldig afgewogen. Pas als blijkt dat een vrijheidsbeperkende interventie de enige optie is, overlegt de verpleegkundige met de arts.

Wanneer de arts toestemming geeft moet volgens de Wet geneeskundige behandel overeenkomst (WGBO), toestemming worden gevraagd aan de patiënt. Vaak is een patiënt in deze situatie wilsonbekwaam en niet meer in staat om zelf verstandige keuzes te maken. Op dit moment wordt de (wettelijke) vertegenwoordiger (partner, kinderen e.d.) van uw familielid om toestemming gevraagd. Deze vertegenwoordiger mag tijdens de periode van wilsonbekwaamheid van de patiënt, spreken en beslissen voor hem.

Van een noodsituatie is sprake als op het moment dat een patiënt een direct gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving. Tijdens zo'n noodsituatie is er geen tijd om familie en de arts in te lichten. Op zo'n moment beslist een verpleegkundige of er tot vrijheidsbeperkende interventies wordt overgegaan. Hierna overlegt de verpleegkundige met de arts en de (wettelijk) vertegenwoordiger.

Familie

Het kan voor u een emotionele gebeurtenis zijn wanneer u ziet dat uw familielid in zijn bewegingsvrijheid wordt beperkt. Daarom is het belangrijk dat u goed op de hoogte bent van de reden van de vrijheidsbeperking. Met vragen kunt u altijd terecht bij de verpleegkundigen op de afdeling. Wanneer de situatie het toelaat kunnen, in overleg met de verpleegkundige, de aanwezige banden worden los gemaakt wanneer u op bezoek bent. Soms kan uw bezoek onrust brengen bij uw familielid, omdat er dan teveel prikkels op hem afkomen. Het is goed om het bezoek te beperken tot maximaal twee personen per bezoek.

Heeft u nog vragen

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie, maar als een aanvulling hierop. Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen.

St. Anna Ziekenhuis

locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

T 040-286 40 40

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of aanvullingen op de folder kunt u kenbaar maken bij patiëntenvoorlichting:
patiëntenvoorlichting@st-anna.nl

WWW.ST-ANNA.NL

**PSY005
10-15**